

Kvinderne og Husmandsloven.

Loven om Tilvejethbringelse af Jordlodder for Landarbejdere blev vedtaget af Rigsdagen d. 14. Marts 1899. Den fremtraadte som et Forsøg paa at imødekomme den Udvikling, der allerede var begyndt omkring 1850, og som gik ud paa Oprettelsen af et stadigt stigende Antal mindre Jordbrug. Hensigten med Loven var derfor ogsaa nærmest at støtte denne Udvikling i sin naturlige Gang. Dens Princip er da ogsaa udelukkende Hjælp til Selvhjælp.

I denne Lov fastsættes det, at en Revision paa Grundlag af de indvundne Resultater skal foregaa i 1904. Forslag herom indbragtes i Folketinget af daværende Landbrugsminister Ole Hansen og udgik som Lov d. 22. April 1904.

Adgang til at komme i Besiddelse af Jord efter de i denne Lov gældende Regler har enhver Land- og Havearbejder, samt de med disse i økonomisk Henseende ligestillede Landhaandværkere, Teglværksarbejdere o. l., der delvis ernærer sig ved Landbrugsarbejde, naar de er fuldmyndige og ellers opfylder de i Loven stillede almindelige Betingelser. Naar en saadan Landarbejder eller Landhaandværker ønsker at faa en Jordlod, kan han enten selv købe den eller henvende sig til Sogneraadet desangaaende. Efter at Købet er ordnet og Bygningerne opførte, foretoges en Taksation af Ejendommen, hvis samlede Laaneværdi med Besætning og Inventar kun ganske undtagelsesvis maa overstige 5000 Kr.

I Henhold til denne Taksation er han nu berettiget til at forlange sig udbetalt af Staten et Laan, der svarer til $\frac{9}{10}$ af Ejendommens Laaneværdi. Selv skal han udrede den ene Tiendedel.

Det saaledes opnaaede Statslaan er afdragsfrit i 5 Aar. Derefter afdrages de $\frac{2}{5}$ med 1 pCt. aarlig. De $\frac{3}{5}$ afdrages paa de samme Betingelser, efter at først de $\frac{2}{5}$

er fuldt tilbagebetalt. Renten er 3 pCt. p. A.

Jordloddernes Størrelse maa almindeligvis ikke være under 2 og ikke over 8 Td. Land. I Landets magreste Egne kan der dog gøres Undtagelser fra denne Regel.

Loven er under Revision i indeværende Rigsdagssamling.

Det Beløb, som Staten i Løbet af de to Aar, Loven har virket, har anvendt til Oprettelsen af saadanne mindre Jordbrug, andrager noget over 15 Mill. Kroner. Derfor er der i samme Tid oprettet ca. 4000 Husmandsbrug. Til Trods for de ret store Resultater, der altsaa synes at være naaet, har denne Lov dog ikke virket udelukkende til alles Tilfredshed. De Anker, der er fremkomne, er væsentligst rejst af Husmændene selv. Der er saaledes bl. a. anket over, at Statslaanet er for lille til, at der kan erhverves et Jordbrug saa stort, at en Familie kan leve deraf og endvidere, at Laanet væsentlig kommer Jordsælgerne til Gode derved, at disse skruer Prisen paa Jorden op til en uforholdsmæssig Højde.

Husmændene har derfor paa Møder og i Pressen agiteret stærkt for at rejse en Stemning til Fordel for indgribende Ændringer i de anførte Retninger. Og paa de jyske Husmænds Sendemandsmøde i Aar blev vedtaget og indsendt til Regering og Rigsdag en Resolution, hvori Husmændenes Ønsker klart fremlægges.

Denne Resolution indeholder bl. a. Kravet om, at ogsaa Kvinder skal have Adgang til Jord, for saa vidt som de opfylder de Betingelser, der kræves i Loven. Dette Krav er noget ganske nyt, og det frembyder derfor stor Interesse, saa meget mere som det nu ogsaa er fremkommen fra Kvinderne selv.

I den Anledning rejser sig da ganske naturligt det Spørgsmaal, hvorvidt nu ogsaa en saadan Udvidelse af Loven er nødvendig, og om den kan tænkes at ville faa nogen praktisk Betydning. Spørgsmaalet, om den er nødvendig, lader sig forholds-